
Utdanningsforbundet Vestland Storkurs 2024

Lov og avtale – arbeid med case

Kva er rett?

- Kan du finne svar i lov og avtale?
- To oppgåver per slide
- Fasit i plenum

[illegible]

- HTA – hovedtariffavtalane
- HA – hovudavtalane
- AML - Arbeidsmiljølova
- Opplæringslova
- Barnehagelova
- Arbeids og personalreglement

A) Tannlege

Har ein rett til fri med løn for å gå til tannlegen?

B) Foreldrepermisjon

Kan tilsette bestemme når dei vil tilbake i stilling etter foreldrepermisjon?

Svar

A) Tannlege

Nei, det er ingen automatikk i at man får fri med lønn. Fri for å gå til lege eller tannlege må avgjøres etter reglene om velferdspermisjoner. Hovedtariffavtalen åpner for at arbeidstakere kan gis permisjon når viktige velferdsgrunner tilsier det (§14-1)

Det er arbeidsgiver som avgjør om velferdspermisjon skal gis eller ikke, utfra en skjønnsmessig vurdering av hvert enkelt tilfelle.

Det er også arbeidsgiver som må vurdere om permisjonen skal gis med eller uten lønn. Noen kommuner har retningslinjer nedfelt i et lokalt permisjonsreglement, mens andre må ta en selvstendig avgjørelse.

B) Foreldrepermisjon

- Hovedregelen er, forutsatt at foreldrepermisjonen tas sammenhengende, at det er arbeidstaker som bestemmer når foreldrepermisjonen skal opphøre, og man skal gjeninntre i stillingen. HTA § 8,
- For undervisningspersonalet kan gjeninntreden etter rettighetspermisjon skje i arbeidsfrie perioder, men ikke i ferietiden (dvs. 5 uker beregnet bakover fra siste virkedag i juli) HTA § 8

A) Ammefri

- Eit medlem vil ha fri med løn i to timar kvar dag for å amme sitt barn på 14 måneder. Leiar seier nei. Er det rett?

B) 60-års ferie

Har ein rett på ei ekstra veke ferie i vårhalvåret hvis ein blir pensjonist frå 1. juli?

Svar

A) Ammefri

- Rett til ammefri med lønn: Regulert i både aml. 12-8 (2) og i HTA kapittel 1 § 8, punkt 8.3.4. Etter aml. §12-8(2) er retten til lønn begrenset til en time på arbeidsdager med avtalt arbeidstid på syv timer eller mer: (2) *Kvinne som har ammefri etter første ledd, har i barnets første leveår rett til lønn inntil en time på arbeidsdager med avtalt arbeidstid på sju timer eller mer.*
- Rett til lønn ved ammefri i HTA (2022-2024) kapittel 1 §8 punkt 8.3.4 gir videre rett til lønn under ammefri enn det aml. § 12-8 gjør,: «Arbeidstaker gis fri med lønn i inntil 2 timer pr. arbeidsdag for å amme sitt barn i barnets første leveår. **Ved særskilte behov hos barnet gis fri med lønn også utover barnets første leveår.»**

B) 60-årsferie

- Arbeidstakere som fyller 60 år i **ferieåret**, har rett til 1 ekstra ferieuke (5 arbeidsdager). Ferieloven §5 -2
- Arbeidstaker bestemmer når den skal tas ut, enten sammenhengende uke, eller splittes opp. § 6-1
- Deles ekstraferien, har man rett til det antall dager man normalt arbeider (altså 5 dager i 100 % stilling, 4 dager i 80 % stilling osv).
- Arbeidstaker må gi beskjed minst 2 uker før § 6-2
- Man har ikke **rett** til å ta ut halve feriedager.

A) Sjukemelding og avspasering

- Ein medlem i skulen er sjuk i vinterferien og vil ha erstatningsferie. Er dette rett?
- Ein medlem blei sjukemeldt i 14 dagar. I denne perioden hadde ho ein avtale om å avspasere 2 dagar. Har ho rett til å utsette avspaseringa til ho blir frisk?

B) Sjukemelding og overtid

Du blei sjuk den dagen du har avtalt tilfeldig overtid/vikartime.

Har du rett på å få overtidsgodtgjersle?

Svar

Sykemelding og avspasering

- Nei Lærere i skolen har ikke ferie i vinterferien. De har ferie i juli. (HTA § 7-2) Ferieloven § 9-1 gir rett til erstatningsferie.
- Nei

Det er ikke slik at en har rett på «erstatning» for alle sykedager. Folketrygdloven regulerer retten til sykepenger, men da er vilkåret at hun på grunn av sykdom har tapt arbeidsinntekt. Siden hun ikke skulle på jobb så har hun ikke hatt sykefravær og heller ikke rett på sykepenger.

Ordningen med avspasering følger ikke av loven, og det er derfor anledning til å avtale hvilke rammer som skal gjelde, og hvordan ordningen skal praktiseres.

For selv om arbeidsgiver juridisk sett ikke er forpliktet til å gi arbeidstaker en ny avspaseringsdag, **så kan arbeidsgiver velge å gi hun det.**

Sykemelding og overtid

Nei, tilfeldig overtid må være utført for å ha rett til overtidsgodtgjøring.

Hvis vilkåret for overtid faller bort - faller retten til godtgjøring bort (AML 10-6)

A) Vikar i skulen

Kva reglar gjeld for årsvikariat i skulen?

Har dei krav på tilsetting i ferien?
(juleferie, sommerferie)

Når skal ein vikar ha månadsløn?

B) Sykelønn

Eit medlem er tilsett i 50%, men har avtalt skriftleg å utvide stillinga til 80% frå ein fast dato. 2 dagar før den avtalte datoen blir ho 100% sjukmeldt på ubestemt tid.

Korleis skal sjukelønna bereknas?

Svar

Vikar i skulen

- Som ansatt i halvårs- eller helårsvikariat i skolen skal du alltid være ansatt for hele skolehalvåret eller skoleåret. Det betyr ansettelse fra 1.8 til 31.12, og fra 1.1 til 31.07.HTA § 2.5
- Dette sikrer at også midlertidig ansatte får del av undervisningsfrie perioder og ferier. I tillegg sikrer det at eventuelle påfølgende midlertidig ansettelser blir sammenhengende. Det har betydning for retten til fast stilling etter treårsregelen.
- Månedslønn: Vikariater utover en måned. SFS 2213 pkt 9.3

Sykelønn

- Hun har ikke tiltrådt 80% -stillingen (jfr. HTA kap.1 §8.2.1) og vil bare ha rett til sykelønn etter 50%.
- NB: HTA § 8 – Tiltredelsestidspunktet for undervisningspersonalet er den dagen tilsetningen gjelder fra, og vedkommende kunne ha tiltrådt. (Eks. 1. august)

A) Velferdspermisjon med lønn?

Medlem tar kontakt med deg. Han skal i gravferda til ein nabo. Har han rett på permisjon med løn?

Eit anna medlem tar kontakt. Ho skal til legen med mor si. Har ho rett på fri med løn?

B) Løn skule

Ein vikar med mastergrad i realfag (300 stp) blir tilsett som vikar for å undervise i blant anna matematikk på ungdomstrinnet i grunnskolen. Han har ikkje PPU.

Kva er rett stillingskode? Kva løn skal han ha?

Svar

Velferdspermisjon

- Man kan som hovedregel ikke kreve velferdspermisjon med lønn. Dette avgjøres av arbeidsgiver etter en skjønnsmessig helhetsvurdering i forhold til det velferdsbehovet som foreligger. § 14-1 HTA, § 12-10 - AML
- Noen ganger er vilkårene for permisjon med lønn nedfelt i et lokalt permisjonsreglement og andre ganger må arbeidsgiver gjøre konkrete vurderinger.
- Søknaden vurderes ut fra velferdsbehovet i det enkelte tilfelle og det vil si at svarene kan bli forskjellig ut fra om arbeidstaker arbeider heltid eller deltid, om den ansatte er alene om omsorgen for barn, hvor akutt behovet er eller lignende.

Løn skule

Med 5 års normert studietid og fullført mastergrad, skal han plasseres i stillingskode 7960 Lærer uten godkjent utdanning, men følge lønnsnivået til stillingskode 7965 Lektor.

HTA vedlegg 2.

A) Mastergrad barnehage

Ein barnehagelærer tilsett i ein kommunal barnehage har master og vil ha auka løn. Har ho krav på det?
Er svaret det same om ho arbeider i ein PBL eller FUS barnehage?

B) Senior i skulen

Medlem blir 57 år i mars. Ho meiner ho har rett til redusert stilling.
Arbeider som lærar på ein ungdomsskule

Svar

Løn – mastergrad

- Nei, tariffavtalen i KS gir ikke automatisk uttelling for mastergrad. Noen kommuner gir det (f.eks Sola kommune) noen får også uttelling for 1 år videreutdanning (eks. Bergen kr. 22 000)
- PBL-FUS: Ansatte med mastergrad skal lønnes høyere enn ansatte med tilleggsutdanning (10/20 000)
- Først: En har ikke rett til redusert stilling, men til å redusere undervisningen. Dette står i SFS 2213, punkt 6 om livsfasetiltak.
- Lærere har rett til å få redusert undervisninga med inntil seks prosent fra skoleårets begynnelse det kalenderåret de fyller 57 år. Tilstedeværelsen på skolen er den samme, men de skal undervise mindre.

A) Plantid

Barnehagelærer i 80% stilling har 3 timer og 10 minutter plantid i uken. Kan dette være rett? Dei som arbeider 100% har 4 timer.

B) Ansiennitet

Ole blei tilsett 1. august 2023. Han har arbeid på Rema i 7 år i ei 20% stilling. Har han krav på ansiennitet for dette? Korleis berekne ansiennitet når han har hatt ei deltidsstilling?

Svar

Plantid

- Ja, dette er rett. Den ordinære arbeidstiden er 37,5 timer pr. uke. Minst 4 timer i gjennomsnitt pr. uke av den ordinære arbeidstiden skal anvendes til planlegging, for- og etterarbeid for pedagogiske ledere/barnehagelærere. Organiseringen av denne tiden fastsettes i **samråd med det pedagogiske personalet**. Det er leders ansvar å **sikre at** dette arbeidet kan utføres som forutsatt, både individuelt og sammen med andre, og at de fysiske arbeidsforholdene er tilfredsstillende.
- NB: Partene er enige om; Dersom det skulle oppstå situasjoner i barnehagen som fører til tap av tid til planlegging, for- og etterarbeid, skal denne tiden erstattes på et senere tidspunkt.

Ansiennitet

- HTA § 12.1.1 All tidligere offentlig og privat tjeneste godskrives i lønnsansienniteten.
- Deltid er lik heltid. (KS-personalhåndbok s. 77)

Deltid og helligdag

- Medlem i 80% stilling, og har éin fridag kvar veke. Det er helligdag på fridagen.
Har ho rett til ny fridag/erstatningsdag?

Foreldrepermisjon - lærer

- Kan lærarane stoppe foreldrepermisjon i dei arbeidsfrie periodene?

Svar deltid og helligdager

Nei, ein får ikkje erstatta fridagar som er på ein helligdag

Nei. Tvisteløsningsnemda har i sak 32/13 fastslått at lærere, som den klare hovedregel, ikke har rett til å stoppe avvikling av foreldrepermisjon i de arbeidsfrie periodene. Avgjørelsen harmonerer også med Utdanningsforbundets standpunkt (Utdanning nr.2/2011) der de uttaler at « Du har ikke krav på å stanse permisjonen midlertidig i de arbeidsfrie perioder: høst, jul, vinter, påske og i forbindelse med sommerferien. Når du har foreldrepermisjon, går du glipp av de arbeidsfrie periodene.»